

Z cizích revuí.

BULLETIN BELGE DES SCIENCE MILITAIRES, roč. 1934, čís. 6 (červen).
Plk. p. p. l. Desmet: *Mélanges aéronautiques*.

Autor podává v tomto článku přehled otázek, jimž dává ve vojenství vznik stálý rozvoj letectví.

Je téměř nemožné, aby se nějaká akce strategická nebo taktická dala bez letectva. Vzhledem na účinnost jeho použití podle teorie generála Douheta nabývá svého odůvodnění, ač v jejím provádění je viděti všude určitou opatrnost. Je to samozřejmé, uvážíme-li, že letectvo je zbraň choulostivá a těžko nahraditelná. Ač je předvídána samostatná vzdušná armáda, přece její použití, aby bylo užitečné a správné, musí se dít v souladu s ostatními silami národa a hlavně s pozemní armádou; proto třeba jednotného velení: Itálie, kde Mussolini sloučil velení všech branných sil národa v svých rukou, musí být vzorem. Konečně „strategie“, jak ji definuje anglický generál Maurice, „je umění využít všech sil národa k dosažení válečných cílů“. Proto také válka neznamena jen operace vojenské, nýbrž jde zde i o zájmovou oblast života hospodářského, politického atd. A právě ty mohou být zasaženy přímo a nejrychleji letectvem.

Letecká armáda, rychle zmobilisovaná, může hned od vyhlášení nepřátelství útočit na letecké základny nepřítele, pak na jeho mobilizační a koncentrační střediska, kde několik pum může způsobit značné škody. (Gen. Armengaud vypráví, že za války s Riffany r. 1925 pozorovací letka o 12 letounech v jedné minutě při bombardování podobně zranitelného cíle nadělala nepříteli mnoho ztrát: 800 mrtvých a raněných.)

Mimo to letectvo může s úspěchem bombardovat na počátku nepřátelství železniční uzly, tunely, viadukty, mosty, vykládací nádraží, elektrárny atd.

Souhlasí s názorem mjr. Astruca, který vyjadřuje myšlenku manévru letectva pro toto období takto: „Podle toho, jak se postupně rýsuje obraz nepřítele a jak se upřesňuje po mobilisaci jeho hrozba na určitý bod hranic, činnost bombardovacího letectva se má obrátit proti uskupení nepřítele. V tomto období starosti letectva působícího na dálku má být ne tak zničit nepřítele, jako překážet mu v běhu k hranicím...“

150—200 těžkých bombardovacích a 500—600 lehkých letounů takto použitých v prvních dnech nepřátelství může značně poškodit železniční a silniční síť; dovoili-li to okolnosti, nebude nikdy váhat útočit také na vládní, politická, hospodářská střediska, kde letectvo může způsobit velké škody jak materiální, tak morální.

Jako zbraně v takových případech bude použito leteckých pum různého druhu (tříštivých, zápalných, plynových); 50 tun postačí na nádraží střední velikosti a 250 tun na velké nádraží.

Začíná se uvažovat o možnosti vysazení menších oddílů v nepřátelské zemi, kde by zničily význačnější povrchové stavby komunikační sítě neb útočily na vitální střediska.

Celkem možno říci, že by takto použitá armáda dovedla značně zpomalit mobilisaci i koncentraci a připravit vhodnou půdu pro náhlý přepad pozemních sil, zvláště kdyby měly motorisované jednotky.

Říká se, že použití letecké armády zvrátí zásady strategie. Není tomu tak. Válka 1914—18 dokázala, že letectvo musí hledat své cíle na zemi a ne ve vzduchu; snad to nebudou vždy tytéž cíle, které vyhledává pozemní armáda, to je nepřátelské armády, avšak budou to vždy cíle, na nichž tyto armády mají životní zájem. Letectvo sice nemůže dobýt terénu a udržet jej, zato však usnadní pozemní armádě tuto úlohu.

Zásada soustředění sil a překvapení je více než jakoukoliv jinou zbraní umožněna rychlostí letectva, i když jeho základny budou rozptýleny, což nutno jen doporučit k jeho vlastní ochraně.

Letectvo se má dělit na vlastní leteckou armádu a na letectvo pracující s armádou pozemní.

Vlastní letecká armáda má mít hlavně těžká bombardovací letadla s velkým radiem činnosti; mimoto potřebuje letectvo zvědné k získání zpráv o cílech a stíhací letectvo k ochraně. Letectvo pracující s armádou pozemní bude mít letectvo pozorovací, stíhací i bombardovací, ovšem s menším radiem působnosti.

Pro daleké výpravy je nutno mít zařízení k řízení letadel pomocí radiotelegrafie. Tuto nutnost dokázala i výprava maršála Balba, který se se svou eskadrou 8. srpna 1933 po dvě hodiny musil prodírat mraky bez jakékoliv jiné možnosti orientace.

Pro výstupy do značných výšek, k čemuž jsou letadla nucena TOPL. nepříteli, je třeba určitých opatření pro pilota, aby mohl v těchto výškách vydržet delší dobu. Všechny dosavadní pokusy (použití inhalátorů, zvláštních kabin atd.) neuspokojují.

Otázku výzbroje bojových letounů řeší autor v prospěch děla proti zvýšení počtu kulometů a rychlosti jejich palby. Dělo má větší účinek a může ho být použito na větší dálku. Palba z kulometu nabyla přesnosti a účinku teprve tehdy, byla-li zahájena na 100 m; k tomu se však pilotovi nedostává vždy dosti odvahy.

Stíhací letectvo potřebuje velkou rychlost, aby mohlo brzy dohonit nepříteli, avšak pro vlastní boj s ním je mu třeba zase rychlosti menší, při níž může lépe střilet a provádět rychlé a náhlé evoluce.

Letecká armáda může způsobit skutečně překvapení v značné míře; a aby tak mohla učinit, je třeba, aby byla vždy připravena. Proto personál nemá znát jen pilotovat, nýbrž musí být vycvičen v úlohách válečných. K tomu je třeba času a cviku, který vyžaduje nejméně 120—200 hodin letu ročně. Vzhledem na rychlé pokroky v letectví a značné ceny leteckého materiálu je nemožné, aby některý stát udržoval současně silné a nejmodernější letectvo. Proto je třeba učených techniků, dobře vybavených laboratoří a mocného válečného leteckého průmyslu, aby mohlo být v krátkém čase vybaveno značné množství letek nejmodernějším materiálem (autor má zato, že 18 německých továren na letadla může za 1 měsíc vyrobit 2300 letounů).

K tomu je také třeba, aby bylo dostatečné množství zásob pohonných hmot a konečně i dostatečné množství upravených neb k úpravě připravených letišť; při tom je třeba si uvědomit, že mírová letiště budou velmi často napadána nepřátelským letectvem. Proto výběr, úprava a ničení letišť má být zahrnuto do programu výcviku leteckých důstojníků.

Otázka dobrého spojení, zvláště radiového, padá při letectvu na velkou váhu. Proto letectvo má mít množství dobrých a zkušených specialistů.

Pisatel je toho názoru, že velitel jednotky patří při provádění úkolu k jednotce, hlavně z důvodů morálních, a tak se staví proti jiným názorům, které určují místo velitele jednotky na zemi, odkud řídí své letouny ve vzduchu pomocí radia a podle zpráv, jež dostává, zařizuje ochranu akce.

Pplk. gšt. J. Fetka.

VĚSTNÍK VOZDUŠNAGO FLOTA, roč. 1933, čís. 7.

Střelba protiletadlům zbraněmi malých ráží. (N. Vinogradov.)

Působení letectva na pozemní cíle z malých výšek (pod 1000 m) učinilo dělostřelectvo proti letadlům střední ráže (75—76 mm) málo vhodným prostředkem boje proti těmto letounům. V budoucí válce je nutno počítat s tím, že po nízké létajících letounech bude střilet každá puška a každý kulomet, nezávisle na tom, jsou-li připraveny pro střelbu proti letadlům čili nic. Dnes jsou rozřešeny tyto systémy malo-

rážových střelných zbraní proti letadlům: děla (30—47 mm), dělo-kulomet (20—25 mm), velkorážový kulomet (13—15 mm), kulomet na podstavci 7—8 mm). Jich popis.

Působení bitevních letounů na vlak na trati. (P. Žigarev.)

Železnice je důležitým prostředkem při soustřeďování a zásobování vojsk. Již za poslední války dokázalo letectvo, že svými útoky na vlaky způsobilo vážné zpoždění železniční dopravy. (Uvedeny historické příklady.) Dnešní letectvo pak je jedním z hlavních prostředků boje s železničním transportem kdekoli v zápolí. Bombardování musí se konat z malých výšek a ve směru trati. K tomu se nejlépe hodí bitevní letectvo. Důležité jsou předběžné zvědy na trati. Nejvýhodnější je útočit na vlak v zářezu terénu. Je nutno se přesvědčit o účinku útoku. Doporučuje se, aby nejprve útočil tříčlenný roj, vrhající s výše 75 m před vlak pumy se zpožděným zapalováním, za ním druhý roj ve výši 300—350 m vrhá pumy nárazové, konečně třetí roj letí zase ve výši 75—100 m. Podmínkou zdařilého útoku je jeho neočekávanost. Lze očekávat, že pohyb na postižené trati bude zastaven alespoň na 10 hodin.

Výcvik leteckých pozorovatelů v radiotelegrafickém spojení. (Krasnov.)

Metodický rozbor, jak je třeba organisovat výcvik a jakých výsledků musí dosáhnout leteční pozorovatelé, aby mohli úspěšně splnit své bojové úkoly.

Vývoj leteckého zeměpisu. (B. Doman.)

Zvláštní částí vojenského zeměpisu je „zeměpis letecký“. Je to voj. zeměpis, vzatý s hlediska leteckého. Jeho cílem jest usnadnit leteckou činnost. Základní otázky, které řeší, jsou: taktické ocenění té oné oblasti pro činnost letectva, pozemní zařízení pro letectvo (base) a klimatické poměry. Jak se řeší tyto otázky v cizině. Letecké mapy.

Fysiologické poznámky o nočních letech (noční vidění).

Příčiny noční slepoty u letců; jak proti ní bojovat. Příprava letce před nočním úkolem po stránce přizpůsobení zraku. Autor pokládá fyziologii zraku za jednu z nejdůležitějších věcí při nočním létání. Ne každý letec může pracovat s úspěchem i v noci.

Čís. 8.

Vedení letounu a bombardování. (B. Sterligov.)

Je-li přesné bombardování konečným cílem, je přesné vedení letounu na cíl nezbytným předpokladem. Jedno od druhého nelze oddělit. Nemůže být dobrým bombardovatelem, kdo neumí vést letoun na cíl.

Spolupráce letectva s tanky při útoku na nepřítele v obraně. (B. Vorobjev.)

Úkoly letectva při spolupráci s tanky: zvědy, znemožnit nepříteli odhalení výchozí základny tanků, přezvědy nepřátelských zákopů, doprovod tanků za útoku, pozorování boje, spojení s velitelstvem.

Průzkum počasí letouny. (M. Běljakov.)

Nejsou-li po ruce jiné zprávy, je nutno někdy vyšetřit počasí letem. Autor řeší případ, kdy větší skupina vysílá před sebou zvědný letoun, který jí radiotelegraficky hlásí povětrnost po cestě.

Čís. 9.

O úhlech dopadu leteckých pum. (G. Ignacius.)

Uvedeny způsoby nejjednoduššího výpočtu úhlů dopadu leteckých pum v závislosti na výšce a na jiných okolnostech bombardování.

Funkce zraku za nočního výškového letu. (B. Cirlin a N. Višněvskij.)

Podle zkoušek autory prováděných způsobuje nedostatek kyslíku ve větších výškách, že se zrak letců hůře přizpůsobuje vidění v temnotě. Použitím kyslíkového přístroje se tento stav ztrácí.

A. R. H.